

[S. Munk.]

ninger i det Udvalg, som jeg ved Forhandlingens Slutning skal tillade mig at foreslaa, at Sagen henvises til, skal jeg paa mit Partis Vegne, under Hensyn til de store beskæftigelsesmæssige Interesser, der knytter sig til dette Forslag, udtale vor Velvillie og tilsige vor Støtte til en snarlig Gennemførelse af Forslaget.

Madsen-Mygdal: Jeg skal vedrørende det foreliggende Lovforslag bestrebe mig for at fatte mig i størst mulig Korthed, idet jeg ikke tror, det tjener noget nyttigt Formaal at gøre dette Forslag til Genstand for en vidtløftig Førstebehandling. Jeg vil finde det mest formaalistjenligt, at de Overvejelser, som Forslaget giver Anledning til, i hvert Fald først foregaar i det Udvalg, der ventelig vil blive nedsat her i Tinget.

Der vil formentlig fra alle Sider være Enighed om i høj Grad at beklage, at en Lovgivning som den, der her foreslaas, anses for nødvendig. Burmeister & Wain var ikke blot vort største industrielle Foretagende, men det var mere end det, det var samtidig en Virksomhed, der, i Modsætning til de fleste andre industrielle Virksomheder, uden Beskyttelse paa Hjemmemarkedet viste sig i Stand til at optage Konkurrencen udadtil, og som ved fremragende teknisk Dygtighed har været i Stand til at hævde sig en anset Førerstilling Verden over. At en saadan Virksomhed som Burmeister & Wain maatte blive ramt, og endda ramt haardt, af Verdensdepressionen i de sidste Aar, hvor Skibsfarten og dermed ogsaa Skibsbyggeriet har haft saa overordentlig store Vanskeligheder at kæmpe med, det kan ingen undre sig over. Men nu oplyses det jo i den Betænkning, som Undersøgelsesudvalget har afgivet, at der ikke blot var Tale om en hastigt opstaaet og eventuelt forbigaaende Likviditetskrise, men at Vanskelighederne havde en dybereliggende finansiel Aarsag og skyldtes en alt for optimistisk Kapitalbinding i en stærkt forceret Udvidelse af de faste Anlæg med Tilside-sættelse af ethvert rimeligt Hensyn til Virksomhedens Konsolidering; og der fremføres i Betænkningen til Underbyggelse af denne Opfattelse en Række Kendsgerninger, som formentlig ikke kan afvises. Men naar dette er Tilfældet, saa er der ogsaa Grund til at beklage, at der slet ikke har været nogen, der i Tide kunde forudse, hvor det bar hen, og som derved kunde have forebygget Vedtagelsen af den Moratori Lov, som Handelsministeren fremsatte og Rigsdagen saa sig nødsaget til at vedtage

for to Maaneder siden. Thi denne Moratori Lov har, selv om den paa det givne Tidspunkt var blevet en Nødvendighed, ganske utvivlsomt ikke været til Gavn for Virksomheden, hverken i de to Maaneder, der nu snart er gaaet, eller vistnok desværre heller ikke for Fremtidens Vedkommende. Dette særlige Lovmoratorium har selvsagt ikke styrket Burmeister & Wain's Stilling ude i Verden, men derimod givet alle konkurrerende Firmaer i fremmede Lande Lejlighed til at vinde et Forspring, som det nu senere kan blive vanskeligt at indhente. Hvis Selskabets Ledelse eller dets Kreditorer eller Handelsministeren eller andre havde haft Forstaaelse af eller en Anelse om, at Stillingen var uholdbar, vilde der have været gjort Sagen en Tjeneste, om man allerede den Gang havde taget fat paa den Rekonstruktion af Selskabets Kapitalforhold, som var paa krævet, indenfor de Rammer, som den bestaaende Aktieselskabslovgivning anviser, og uden Paakaldelse af Regeringens og Rigsdagens Medvirken gennem særlig Lovgivning for dette Selskab. Nu er det altsaa blevet Regeringens og Rigsdagens Opgave at ordne Sagen, men jeg tror ikke, at hverken Handelsministeren eller Rigsdagen skal rose sig af den Bedrift, der her øves. Vi synes her i Landet at have en underlig Tilbøjelighed til, hver Gang en af vore store Virksomheder kommer i Vanskeligheder, hurtigst muligt at sætte hele Lovgivningsmaskineriet i Virksomhed. Jeg tror, vi handlede mere klogt og formaalistjenligt, om vi i Lighed med, hvad der i Regelen finder Sted i andre Lande, ordnede den Slags Forhold i noget større Ro, noget mere stilfærdigt, men til Gengæld maaske nok saa virkningsfuldt. Men naturligvis forudsætter dette, at man i Tide træffer Foranstaltninger. Det vil sige, at det sker Kl. 11, og ikke først, naar Klokkeren er ved at slaa 12. Dette er altsaa ikke sket i dette Tilfælde. Hvem der har Ansvar for, at det ikke er sket, skal jeg ikke prøve paa at udfinde. Der er maaske flere, der har Del i dette Ansvar, men nogen større Interesse har det ikke at fordybe sig deri, thi hvad der er sket eller ikke sket, er noget forbigaent. Moratoriet har utvivlsomt gjort sin Skade, og der er nu ikke andet at gøre end at se at faa det bedst mulige ud af den Situation, der foreligger, selv om det ikke er med nogen som helst Glæde eller Begejstring, vi fra vor Side deltager i Behandlingen af et Lovforslag som det foreliggende. I een Henseende ønsker jeg dog at udtale min Anerkendelse overfor den højtæredede Handelsminister. Jeg sagde under